

Rosa Luxemburg: Revolutionen i Ryssland¹

(28 januari 1905)

[Ur Witnesses to Permanent Revolution, Chicago: Haymarket Books, 2011, s 353-364. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

[Rysslands katastrofala nederlag i kriget mot Japan, och i synnerhet kapitulationen vid Port Arthur, gav den tsaristiska regimen ett förödande slag. Den 22 januari 1905 (9 januari enligt den julianska almanackan som fortfarande användes i Ryssland på den tiden) marscherade omkring 140.000 arbetare, under ledning av prästen Gapon, till Vinterpalatset för att överlämna en petition till tsar Nikolaj II. De krävde val till en konstituerande församling med allmän, hemlig och lika rösträtt, och följande reformer:

1. Åtgärder för att göra slut på det ryska folkets okunskap och avsaknad av rättigheter:
 - (a) Omedelbar frihet och återvändande [från landsförvisning] för alla de som lidit för sina politiska och religiösa övertygelser, för att ha strejkat eller för att ha deltagit i bondeoroligheter.
 - (b) Omedelbart tillkännagivande av personlig frihet och okränkbarhet, och yttrande-, press-, församlings- och religionsfrihet.
 - (c) Allmän och obligatorisk utbildning på statens bekostnad.
 - (d) Ansvarsskyldighet för regeringens ministrar och garantier för en laglig administration.
 - (e) Likhet inför lagen för alla utan undantag.
 - (f) Åtskiljande av kyrkan och staten.
2. Åtgärder för att minska folkets fattigdom.
 - (a) Avskaffande av indirekta skatter och istället införande av direkt, progressiv inkomstskatt.
 - (b) Avskaffande av inlösen, tillhandahållande av billiga lån och ett gradvis överförande av jorden till folket.
 - (c) Örlogsministeriets kontrakt måste utföras i Ryssland, inte utomlands.
 - (d) Avslutande av kriget i enlighet med folkets vilja.
3. Åtgärder för att avskaffa kapitalets förtryck av folket.
 - (a) Avskaffande av fabriksinspektörsämbetet.
 - (b) Upprättande av permanenta kommissioner i fabriker och verkstäder som ska väljas av arbetarna, och som tillsammans med ledningen ska undersöka alla klagomål från enskilda arbetare. En arbetare ska inte kunna avskedas annat än genom beslut i dessa kommissioner.
 - (c) Frihet för producent-konsumentkooperativ och fackföreningar – genast.
 - (d) 8 timmars arbetsdag och reglering av overtidsarbete.
 - (e) Frihet för arbetarnas kamp mot kapitalet – genast.
 - (f) Reglering av löner – omedelbart.
 - (g) Garanterat deltagande för representanter från de arbetande klasserna i utarbetandet av en

¹ Rosa Luxemburg, "Die Revolution in Russland", *Die Neue Zeit*, nr 1, 1905, återutgiven i *Gesammelte Werke*, band 1, Berlin: Dietz Verlag.

lag om statliga försäkringar för arbetare – genast.²

Tsaren befann sig inte i St Petersburg vid denna tidpunkt, men hans farbror, storhertig Vladimir – som Trotskij kallar ”augustialkoholisten” i artikeln ”Efter Petersburgupproret” – gav order om att skjuta mot demonstranterna. Beräkningarna av antalet offer varierar,³ men det verkar åtminstone ha varit 1.000 döda och sårade, och blodbadet gav omedelbart upphov till en våg av proteststrejker och bondeoroligheter, som blev signalen till inledningen av 1905 års revolution. Lenin skrev från sin landsflykt i Genève:

Militären stod som segrare över värlösa arbetare, kvinnor och barn. Militären övermannade fienden genom att skjuta ihjäl arbetare som låg tryckta till marken. ”Vi har gett dem en ordentlig läxa!”, säger nu tsardrängarna och deras europeiska lakejer i den konservativa bourgeoisien med obeskrivlig cynism. Ja, det var en stor läxa! Det ryska proletariet kommer aldrig att glömma den. De minst upplysta och mest efterblivna skikten av arbetarklassen, vilka naivt trodde på tsaren och uppriktigt önskade fredligt framföra det förpinade folkets böner till ”tsaren själv”, har alla fått sig en läxa av militärmakten, som står under ledning av tsaren eller hans farbror, storfurst Vladimir.⁴

Den läxa Lenin talade om var om ”inbördeskrig” under parollen ”Död eller frihet”. Samtidigt som Lenin talade för att socialdemokraterna måste driva sin egen ”oberoende linje”, upprepade han också behovet av gemensamma aktioner för att störta diktatorn:

Vi socialdemokrater kan och måste gå vår väg oberoende av den borgerliga demokratins revolutionärer och värna proletariatets självständighet som klass, men vi måste gå hand i hand med dem under upproret, vid de direkta slagen mot tsarismen, vid motståndet mot militären, vid angreppen mot de bastiljer som hela det ryska folkets dödsfiende håller besatta.⁵

Rosa Luxemburg delade Lenins häftiga reaktion mot slakten, men hennes teoretiska svar låg mycket närmare Parvus’ och Trotskijs än Lenins förhoppningar om gemensamma aktioner med borgerligt demokratiska revolutionärer. Precis som Parvus och Trotskij betonade hon att händelserna i Ryssland omöjligen kunde följa samma mönster som i Europa. ”Formellt” verkade revolutionen vara en återupprepning av händelserna 1848, men som ett resultat av Rysslands ovanliga historia och klasstruktur skulle den i själva verket vara ”speciell och unik i sig själv”. I sin korta artikel ”Revolutionen i Ryssland” skisserar Luxemburg styrkeförhållandena mellan klasserna 1905, och pekar på frånvaron av en revolutionär småbourgeoisie i Ryssland och hudflänger den ryska liberalismen för dess ”sjukliga svaghet och medfödda feighet”. Hon hävdar att den ryska revolutionen var ”mer renodlat proletär än alla de revolutioner som föregått den”. Luxemburg var övertygad om att den ”Blodiga söndagen” i St Petersburg, tillsammans med en samtidigt pågående gruvstrejk i Ruhrområdet, skulle förebåda ett nytt uppsving för den proletära masskampen både i Ryssland och Västeuropa.]

2 Yu S Kucusjkin, (red), *Gosudarstvo russkoe: vlast i obsjtjestvo. S dervneisjich vremen do nasjich dnei. Sbornik dokumentov*, Moskva: Ezd-vo Mosk Uniiversiteta, 1996, s 253-254.

3 I ”*Revolutionen i Ryssland har börjat*” talar Lenin om ”tusentals döda och sårade”. Historikern Abraham Ascher anger att ”när blodbladet slutade hade omkring 130 personer dödats och 299 sårats allvarligt”. (Abraham Ascher, *The Revolution of 1905: A Short History*, Stanford: Stanford University Press, 2004, s 27.) En sovjetisk historiker drog 1930 slutsatsen (förmodligen utan orsak att underskatta antalet offer) att ”5.000 eller fler, som det talades om under de första dagarna, var uppenbarligen fel, liksom högst troligt också regeringens siffra på 429: 1.000 är nog en ungefärligen korrekt siffra.” (Citerat i Solomon Schwarz, *The Russian Revolution of 1905*, Chicago: University of Chicago Press, 1967, s 58.)

4 Lenin, *Revolutionen i Ryssland har börjat*, på marxistarkiv.se, s 1.

5 *Ibid*, s 2.

”Revolutionen i Ryssland”

Bald richt' ich mich rasselnd in die Höh'
Bald kehrt' ich reisiger wieder!⁶

Äntligen verkar den kapitalistiska världen och den internationella klasskampen resa sig ur sin dvala, från den långa perioden av parlamentarisk gerillakrigföring, och åter vara redo att gå in i en period av obändig klasskamp. Men tvärtemot Marx' förväntningar är det denna gång inte den galliska tuppens djärva galande som förkunnar den nya revolutionära gryningen.⁷ Den parlamentariska periodens gungfly visade sig vara allra farligast just i Frankrike, som för tillfället verkar ha lämnat över ledningen över den internationella klasskampen till andra. Utgångspunkten för den nya revolutionära vågen har flyttat från väst till öst. Nu har två våldsamma samhälleliga strider, två proletära massuppror, brutit ut nästan samtidigt i Tyskland och Ryssland. De har återigen fört de elementära revolutionära krafter som verkar i det moderna samhällets inre upp till ytan, och de har skingrat som agnar för vinden alla de illusioner som uppstod så ymnigt under den lugna internationella perioden om att kunna fortsätta den fredliga och ”lagliga” utvecklingen. Vem var det som ”ville ha” generalstrejken i Ruhrområdet,⁸ och vem ”framkallade den”? Om något gjorde i detta fall varenda styrka inom arbetarklassen som var helt eller delvis klassmedveten och organiserad – konfessionella [kristna] fackföreningar, fria [socialdemokratiska] fackföreningar och socialdemokratien – allt för att *förhindra* upproret snarare än att utlösa det. Om det bara hade varit en större strejk och mer omfattande kamp för löner, av den sort som bryter ut då och då, så kunde den kanske ha hindrats, avletts, krossats. Men den bröt ut med den vilda och ohämmade våldsamheten hos en storm, eftersom hela rörelsens natur i Ruhrområdet – på grund av de olika faktorer som låg bakom den och dess obestämda omedelbara orsaker, som sammantagna påverkade gruvarbetarnas hela tillvaro – inte handlade om en delvis kamp mot det ena eller andra speciella fenomenet, utan i själva verket var ett uppror bland löneslavarna mot *kapitalets makt* som sådan och i sin mest öppna form. Det enda som återstod för proletariatets medvetna, organiserade del var att välja mellan att stå i ledningen för tidvattenvågen eller spolas bort av den. Av detta skäl är generalstrejken i Ruhrområdet ett upplysande exempel på den roll som socialdemokratien förr eller senare kommer att få som parti under de nära förestående proletära upproren, ett exempel som visar hur absurda de inskränkta

6 ”Snart kommer jag att resa mig högt och högljutt, / snart kommer jag åter att visa mig mer jättelik än någonsin!” Ferdinand Freiligraths avskedsdikt som trycktes på förstasidan av det sista nummer som gavs ut av Marx' och Engels' *Neue Rheinische Zeitung* (19 maj 1849).

7 I november 1848 skrev Marx i *Neue Rheinische Zeitung* att ”den europeiska revolutionen rör sig i en cirkel. Den började i Italien och antog en europeisk karaktär i Paris. De första återverkningarna från februarirevolutionen följde i Wien, och återverkningarna från revolutionen i Wien ägde rum i Berlin. Den europeiska kontrarevolutionen delade ut sina första slag i Italien, i Neapel. Den antog europeisk karaktär i Paris i juni. De första återverkningarna från *kontrarevolutionen* i juni följde i Wien, och den avslutas och misskrediterar sig i Berlin.” (Marx, ”The Crowing of the Gallic Cock in Paris Will Once Again Rouse Europe”, i Marx/Engels, *Collected Works*, band 8, London: Lawrence & Wishart, s 15.)

8 Den 7 januari 1905 gick arbetarna vid Bruchstrassegruvorna i Langendreer ut i strejk i protest mot förlängningen av arbetstiden och de planerade stängningarna av en del gruvor. Den 16 januari anslöt sig omkring 100.000 arbetare i andra gruvor till strejken. Under trycket från gruvarbetarna tvingades ledarna för de ”fria” (det vill säga socialdemokratiska) fackföreningarna, de kristna fackföreningarna och de polska fackföreningarna, som ville att kampen skulle förbli lokal, den 17 januari förkunna att strejken var officiell. Från och med då anslöt sig cirka 250.000 gruvarbetare till kampen för 8 timmars arbetsdag, högre löner, säkerhet i gruvschakten och avskaffande av disciplinätgärdena mot politisk aktivitet. Den 9 februari avblåstes strejken av ledarna för gruvarbetarfacken, vars arbetslöshetsfonder var på väg att ta slut och av rädsla för att regeringen skulle skicka armén till kolgruvefälten, utan att ha uppnått några resultat. Richard Reichard (”The German Working Class and the Russian Revolution of 1905”, *Journal of Central European Affairs*, nr 2 1953, s 139) har kallat gruvstrejken i Ruhr för den dittills ”största strejken i Tysklands historia”. För en dåtida marxistisk analys, se Franz Mehring, ”Sozialer Krieg”, *Gesammelten Schriften*, band 15, Berlin: Dietz, 1966, och ”Die Bergarbeiterstreik”, *op cit*. Se även dokument i Leo Stern (red), *Die russische Revolution von 1905-1907 im Spiegel der deutschen Presse*, Berlin: Rutten & Loening, 1961, band 3, s 97-134.

litterära debatterna är om vi ska ”göra” den sociala revolutionen eller förkasta de ”omoderna” ”ociviliserade” kampmetoderna och istället mer ihärdigt ägna oss åt nästa parlamentsval.

För närvarande ger *Petersburg* oss samma historiska lärdom i en annan form. Det är en säregenhet hos stora revolutionära händelser, att oavsett hur mycket de går att förutse och emotse i det stora hela och i allmänna drag, så framträder de alltid som en sfinx så fort de blir till i all sin invecklade beskaffenhet, i sin konkreta form. De uppstår som ett problem som måste analyseras, studeras och förstås in i minsta detalj. Och det är helt uppenbart att det inte på något sätt går att närma sig den nuvarande ryska revolutionen med fraser om att ”smälta istäcken”, ”oändliga stäpper”, ”tysta, tårdränkta, uttröttade själar” och liknande meningslösa *skönlitterära* uttryck från den borgerliga journalistiken, vars hela kunskaper om Ryssland antingen utgår från den senaste upplagan av Gorkijs *På samhällets botten* eller från några av Tolstojs romaner, och som glider förbi båda halvklotens sociala problem med samma välvilliga okunnighet. Å andra sidan vore det naturligtvis tecken på klen tillväxt av vår politiska visdom och våra historiska upplysningar om vi, som Jaurès’ *L’Humanité*, skulle anse att den första och viktigaste slutsatsen av revolutionen i Petersburg – en händelse som i sanning är förödande för den ryska absolutismen och en inspiration för världens proletariat – är att den senaste Romanov efter blodbadet i Petersburg så att säga har blivit olämplig för den borgerliga diplomatins salonger, och att ingen ”konstitutionell monark” eller ”republikanskt statsöverhuvud” längre ska anse honom värdig en *allians*.

Men framförallt vore det fullständigt befängt om socialdemokratien i Västeuropa, med en Ben Akibas tarvliga tvivel,⁹ bara skulle se den ryska revolutionen som en historisk efterrapning av det som Tyskland och Frankrike redan har ”gått igenom” för längesedan. Tvärtemot Hegel är det mycket mer berättigat att säga att historien *aldrig* upprepar sig.¹⁰ Den ryska revolutionen gör *formellt* för Ryssland vad februari- och marsrevolutionerna [1848] gjorde för Väst- och Centraleuropa för ett halvt sekel sedan, men den är ändå på samma gång – *just* på grund av att den är en mycket försenad fortsättning av de europeiska revolutionerna – fullkomligt speciell och unik i sig själv.

Ryssland träder in på den världsrevolutionära scenen som det politiskt sett mest underutvecklade landet. Ur den *borgerliga* klassutvecklingens synvinkel går det inte att jämföra med Tyskland innan 1848. Av just denna orsak, och trots de sedvanliga uppfattningarna, har den nuvarande ryska revolutionen den mest uttalade proletära karaktären av alla revolutioner hittills. Det nuvarande ryska upprorets omedelbara krav går förvisso inte utöver en borgerligt-demokratisk konstitution, och de första resultaten av krisen, som kanske – faktiskt mycket sannolikt – kan fortgå i flera år som en rad upp- och nedgångar, kommer möjligen bara att bli en bedrövlig konstitutionell regim. Hursomhelst är den revolution som är dömd att ge upphov till denna borgerliga blandform mer renodlat proletär än alla de revolutioner som föregått den.

Framförallt saknar Ryssland helt den samhällsklass som hittills har spelat den dominerande och ledande rollen under alla moderna revolutioner. Som ekonomiskt och politiskt skikt liggande mellan borgarklassen och proletariatet fungerade denna klass som en revolutionär *förenande länk* mellan dem. Den gav borgarklassen den radikala och demokratiska karaktär med hjälp av vilken proletariatet vanns över av borgarklassens stridsrop, och skapade på så sätt de tidigare revolutionernas nödvändiga materiella mekanismer. Vi talar om *småbourgeoisien* som under de europeiska revolutio-

9 Akiba ben Josef (Rabbi Akiva, c:a 50-135 e Kr) var en judisk-palestinsk religiös ledare, en av de första judiska lärda som på ett systematiskt sätt samlade ihop de hebreiska muntliga lagarna, *Mishnah*. Akiba deltog i Bar Kokhba-revolten mot Rom (132-135 e Kr). När romarna förkunnade att de skulle bygga ett hedniskt tempel på platsen för det förstörda judiska templet i Jerusalem gjorde judarna uppror under ledning av Shimon Bar Kokhba. Efter upproret utropade Rabbi Akiva först Bar Kokhba till Messias, men övergav honom senare. Efter Bar Kokhba-revoltens misslyckande fängslades och torterade Rabbi Akiva till döds.

10 Syftar på Marx’ kommentar i *Louis Bonapartes Adertonde Brumaire*: ”Hegel gör någonstans den anmärkningen, att alla stora världshistoriska händelser och personer så att säga förekommer två gånger. Han glömde att tillfoga: den ena gången som tragedi, den andra gången som fars.” (Marx, *Louis Bonapartes adertonde Brumaire*, på marxistarkiv.se, s 3.)

nerna utan tvekan var det levande kitt som svetsade samman de mest varierande skikt i gemensam handling, och som i de klasstrider vars historiska *innehåll* gjorde dem till *borgarklassens* rörelser fungerade som skapare och representant för den nödvändiga fantasi som behövdes om ett enat "folk". Samma småbourgeoisie var också proletariats politiska, andliga och intellektuella *lärare*. Just under februarirevolutionen [1848], då proletariatet i Paris för första gången steg fram som en klassmedveten kraft och bröt med borgarklassen, framstod småbourgeoisens inflytande allra tydligast.

I Ryssland existerar knappt någon småbourgeoisie i modern europeisk mening. Det finns en liten småbourgeoisie i städerna, men den är bara tillflyktsort för den politiska reaktionen och det andliga barbariet.

Förvisso har ett brett skikt ur *intelligentsian*, de så kallade lärda yrkena, i Ryssland mer eller mindre samma roll som småbourgeoisien hade i de västeuropeiska länderna. Under lång tid har de i stor skala ägnat sig åt politisk skolning av arbetande människor. Men intelligentsian företräder inte, som tidigare i Tyskland och Frankrike, vissa klasser ideologiskt, såsom den liberala borgarklassen och den demokratiska småbourgeoisien. I sin tur är *borgarklassen* i Ryssland såsom klass inte bärare av liberalismen utan av den reaktionära konservatismen, eller än värre av rent reaktionär passivitet. För sin del har liberalismen i den häxkittel som det ryska samhället är inte vuxit fram ur industrikapitalismens moderna borgerliga och progressiva strömningar, utan istället ur *jordbruksaristokratin*, som tvingades i opposition på grund av statens konstgjorda uppfödning av kapitalismen, och liberalismen var därför mot fri handel. Av det skälet har den ryska liberalismen varken den revolutionära kraften hos en frisk modern klassrörelse eller den naturliga samhörighet och sociala kontaktpunkter med arbetarklassen som fanns mellan den liberala industribourgeoisien och industriproletariatet i de europeiska länderna. Härav följer den ryska jordbruksliberalismens sjukliga svaghet och medfödda feghet liksom dess främlingskap mot industriproletariatet i städerna. Det förklarar också varför liberalismen är utesluten som politisk ledare och lärare för arbetarklassen.

Arbetet att upplysa, skola och organisera de proletära massorna – som under de förrevolutionära perioderna i alla andra länder utfördes av de borgerliga klasserna, partierna och ideologerna – blev i Ryssland därför förbehållet intelligentsian. Men inte av den ideologiskt borgerliga intelligentsian, utan istället av den revolutionära och *socialistiska* intelligentsian, den deklarerade intelligentsian, som fungerade som en ideologisk ersättning för *arbetarklassen*. Allt det klassmedvetande, all den politiska mognad och idealism som Petersburgproletariatets uppror uppvisade var uteslutande resultatet av ett decennielångt och outtröttligt mullvadsarbete i form av socialistisk – eller rättare sagt socialdemokratisk – agitation.

Och om vi tittar närmare på den omfattning som klassmedvetandet fått av detta arbete, så är den *enorm*. Visserligen har arbetarmassornas första framträdanden i Petersburg också lyft upp allt möjligt skräp till ytan, inklusive illusioner om tsarens välvilja och okända, slumpmässiga ledare som dragits fram från det förgångna. Som under alla stora revolutionära utbrott spottar den glödande lavan först fram diverse smörja från jordens inre. Men med tanke på alla dessa tillfälliga omständigheter och kvarlevorna av en traditionell världsbild, som dessutom snabbt kommer att kastas undan av den revolutionära elden, så uppträder det helt klart starka, friska, snabbt växande frön av rent proletärt klassmedvetande och en oförbehållsam heroisk idealism – *utan* de poser och teatraliska uppträdanden som syns under de stora *borgerliga* historiska ögonblicken – som är ett säkert och typiskt symptom hos alla det moderna, upplysta proletariatets klassrörelser. Som alla som i någon mån är bekant med ryska förhållanden vet, är dessutom – i motsats till exemplen inom det västeuropeiska proletariatet – proletariatet på den ryska *landsbygden*, som nu är på väg att slukas av den revolutionära vågen – proletariatet i södra och västra Kaukasus – ännu mer klassmedvetet och bättre organiserat än proletariatet i de tsaristiska huvudstäderna.

Det är sant att Petersburgproletariatets första massuppror utan tvekan också var en överraskning för

den ryska socialdemokratin, och den magnifika politiska revoltens utåt synliga *ledarskap* ligger uppenbarligen inte i socialdemokratins händer. Följaktligen har en del personer haft en benägenhet att säga att händelserna har "vuxit ifrån" den ryska socialdemokratin. Om man med detta uttryck menar att rörelsens elementära tillväxt till sin *omfattning* och *snabbhet* har gått utöver agitatorernas beräkningar och utöver de styrkor och medel som finns tillgängliga för att kontrollera och leda dem, då är det i viss mån tillämpligt på det nuvarande läget i Ryssland. Men ve den socialdemokrati som under motsvarande historiska omständigheter *inte* kan frammana stämningar på den samhällliga scenen som *i den meningen* "växer ifrån" den. Det skulle visa att socialdemokratin inte har förstått hur den ska sätta igång en verkligt revolutionär *massrörelse*, ty revolutioner som lockas fram, organiseras och förs till ett framgångsrikt slut i enlighet med en plan – kort sagt revolutioner som "görs" – existerar bara i trångsynta polishjärnors eller preussiska och ryska statsåklagares livliga fantasi.

Men om man med att revolutionen har "vuxit ifrån" socialdemokratin menar att den proletära revolutionens *inriktning*, dess *styrka* och *fenomenet* i sig själv var en överraskning för politikerna, om man med detta uttryck menar att revolutionens stormiga förlopp har fått dess *mål* att gå långt utöver förväntningarna, då är socialdemokratin idag praktiskt taget den *enda* faktor i tsardömet offentliga liv som händelserna i Petersburg *inte* har "vuxit ifrån", och den enda faktor som intellektuellt har fullständig kontroll över situationen.

Petersburgproletariatets plötsliga politiska massuppror var en blixtnedslag från en klar himmel – inte bara för de enfaldiga idioterna till härskande tsaristiska tjuvar, och inte bara för de trångsynta och okunniga kapitalister som i Ryssland spelar rollen som *industribourgeoisie*: det var en lika stor överraskning för de ryska liberalerna, för de herrar som smörjde kråset *ad majorem libertatis gloriam* [till frihetens allt större ära] vid banketterna i Kiev och Odessa och hälsade proletära talare med högljudda rop som "Fy!" och "Ut med dig" – och för herr Struve och Co, som *kvällen innan* revolutionen i Petersburg faktiskt betraktade det ryska proletariatets revolutionära aktioner som en "abstrakt kategori" och trodde att det säkraste sättet att störta absolutismen Jerikomurar var med hjälp av "högt respekterade personligheters" gnäll och jämmer.

Slutligen var det en lika stor överraskning för det slappa, rörliga skikt av revolutionärer ur intelligentsian, som likt vassrör som gungas av vinden ibland trodde att frälsningen utgjordes av bomber och revolverar som ristats fulla med skrämmande ord, ibland av besinningslösa bondeuppror, och slutligen – och mest typiskt – av ingenting alls. Som omväxlande skrek mot himlen av glädje och sedan sörjde sig till döds, och som, likt revolutionens virvlande sand, svängde från terrorism till liberalism och sedan tillbaka och helt saknade någon som helst fast tilltro till det ryska proletariatets oberoende klassaktioner.

Och det var bara den ryska socialdemokratins stelbenta dogmatiker, folk som Plechanov, Axelrod, Zasulitj och deras yngre kamrater – detta otrevliga och envisa samfund som inom vissa kretsar av Internationalen har samma hedrande rykte av vresighet som de franska *guesdisterna*¹¹ – som, med det orubbliga lugn och trygghet som bara en fast, vetenskaplig världsuppfattning kan ge, redan för flera decennier sedan *förutsåg* att upproret i Petersburg den 22 januari skulle komma, och som genom sin medvetna agitation *förberedde* det och *fick det till stånd*.

Det var just de marxistiska "dogmerna" som gjorde att den ryska socialdemokratin, trots de ryska samhällsförhållandenas bisarra särigheter, redan för mer än 20 år sedan med nästan matematisk exakthet i grova drag kunde förutse den kapitalistiska utvecklingen och förutsäga och med hjälp av en metodisk verksamhet förverkliga dess revolutionära konsekvenser.

Det var marxismens "dogmer" som gjorde det möjligt för den ryska socialdemokratin att se arbetarklassen i tsardömet både som en politisk klass och den enda framtida bäraren av först och främst

11 Jules Guesde (1845-1922) var vid denna tidpunkt helt mot allt deltagande från socialisternas sida i borgerliga regeringar och uppmanade arbetarna att välja representanter som svurit att "föra klasskampen i parlamentets lokaler".

Rysslands politiska befrielse och därefter sin egen frigörelse från kapitalets styre.

Samma marxistiska ”dogmer” gjorde det möjligt för den ryska socialdemokratin att orubbligt försvara det ryska proletariats självständiga klassuppgifter och -politik mot alla och envar, vid en tidpunkt då till och med arbetarklassens *fysiska* existens måste läsas in mellan raderna i den officiella industristatistikens omständliga språk, då de ryska fabrikerna först måste sökas igenom och när man först måste kämpa för nästan varenda så att säga matematisk proletär med hjälp av intensiv polemik.

Och samma sak gällde när de vacklande ryska intellektuella återigen plågades av oro över att den ryska kapitalismen inte utvecklades ”brett” utan ”på djupet”, det vill säga oroade sig för att den med färdig utländsk teknik utrustade industrin anställde *alltför få* proletärer, så att den ryska arbetarklassen kanske skulle bli alltför liten för sina uppgifter.

Och det gällde också när ”samhället” upptäckte det ryska proletariats *kulturella* existens först i de minnesvärda artiklarna om hur proletärer strömmade in i de offentliga läsesalarna, precis som existensen av nya vilda stammar i Amerikas urtidsskogar.

Det gällde också senare när folk, trots att arbetarklassen existerade och trots det stora strejkerna, trodde att endast studentterror kunde vara politiskt effektiv.

Och det gällde i förrgår när folk utomlands, trots den enorma socialistiska rörelsen i Ryssland, med en i sanning dogmatisk schablonmässighet faktiskt först och främst trodde på tsardömet *liberala* rörelse.

Det gällde också igår, när vissa med anledning [det rysk-japanska] kriget satte alla förhoppningar till *japanernas* aktioner och inte till det ryska proletariats klassaktioner.

Och det gällde in i det sista, när folk om och om igen ifrågasatte den socialdemokratiska arbetarklassens självständiga revolutionära politik och i bästa fall trodde på en sammanslagning av de ”revolutionära” och ”oppositionella” partierna i Ryssland till en politisk kaka, där den proletära politiken så fort som möjligt skulle bakas ihop med alla andra, ”ur bredast möjliga synvinkel” och ”i ljuset av detta stora ögonblick”.

Den 22 januari har förvandlat ordet till kött och inför hela världen visat upp det ryska proletariats i en oberoende politiska revolution. Det är den *marxistiska* andan som har utkämpat den första stora striden för Rysslands frihet på Petersburgs gator, och det är samma anda som med en naturlags nödvändighet förr eller senare kommer att segra.